

1974-12-16

11.121-860-71

Utvidgning av naturreservatet Norra Vätterns skärgård

Genom beslut 1973-12-14 har länsstyrelsen förklarat ett område av Norra Vätterns skärgård omfattande delar av fastigheterna Svilen 1:1 och Grönön 1:1 i Hammars socken som naturreservat.

Med stöd av 7 § naturvårdslagen förklarar länsstyrelsen att naturreservatet skall utvidgas till att omfatta öar och vattenområden som framgår av bifogade karta.

Grund för beslutet

Liksom för det tidigare bildade reservatet är syftet med utvidgningen att för kännedomen om landets natur samt för allmänhetens friluftsliv bevara en större sötvattensskärgård fri från bebyggelse och andra former av exploatering. Genom reservatbildningen skall förutsättningar skapas för en sådan kanalisering av besökarna att områdets natur inte onödigtvis förslits.

Fastighet, socken och kommun

Utvidgningen av reservatet omfattar delar av fastigheten Hammar 7:1 och delar av samfällt vattenområde till Skyrsta by med (Skyrsta s:1) vissa därtill hörande småöar, allt i Hammars socken, Askersunds kommun.

Areal

Utvidgningen omfattar en total areal av ca 200 ha varav landareal ca 32 ha.

Markägare

Ägare till fastigheten Hammar 7:1 är AB Plåtmanufaktur, Malmö, och till samfälligheten Skyrsta s:1 delägare enligt bifogade fastighetsförteckning.

Innehavare av särskild rätt

Enligt bifogade fastighetsförteckning har ägaren till Skyrsta 4:1 viss avverkningsrätt till öarna inom fastigheten Hammar 7:1.

Reservatföreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen och 7 § naturvårdskungörelsen att nedan angivna föreskrifter skall gälla beträffande det område som tillagts reservatet.

A. Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen angående inskränkning i rätten att förfoga över reservatområdet

Det är förbjudet att

1. - uppföra ny byggnad eller anläggning
2. - anordna upplag eller schakta, fylla, spränga eller vidtaga liknande åtgärder
3. - utföra kalavverkning på områden som ligger närmare stranden än 100 meter
4. - använda kemiska bekämpningsmedel
5. - frandraga luftledning

Utan länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att

6. - utföra avverkning eller röjning i annan omfattning än som medges i fastställd skötselplan
7. - uppföra mur, plank, stängsel eller brygga
8. - upplåta plats för tältning eller camping på andra platser än de lägerplatser som angivits i fastställd skötselplan.

Ovan nämnda föreskrifter skall inte utgöra hinder mot uppförande av sådana byggnader eller anläggningar som erfordras för yrkesfiskets och sjöfartsnäringsens behov eller för friluftslivets behov i enlighet med fastställd skötselplan.

B. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen angående förvaltarens rätt att vidtaga åtgärder för att tillgodose ändamålet med reservatet

Markägare är skyldig att tåla att anordningar vidtages för det rörliga friluftslivet såsom stigar, lägerplatser, bryggor och sanitära anordningar i enlighet med fastställd skötselplan samt att erforderliga skyltar uppsättes.

I den mån markägare ej själv önskar utföra avverkning, röjning eller liknande åtgärder enligt fastställd skötselplan är han skyldig tåla att dessa utföres genom förvaltarens försorg.

C. Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen gällande allmänheten

Det är förbjudet att

1. - förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning
2. - plocka blommor, gräva upp eller på annat sätt skada örter, gräs, mossor eller lavar
3. - bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar
4. - medvetet störa djurlivet, t ex genom att ofreda häckande fågel
5. - medföra ej kopplad hund
6. - tälta
7. - göra upp öppen eld under tiden 1.5 - 1.10
8. - uppföra mur, plank, stängsel, brygga eller liknande anordning
9. - anbringa tavla, plakat, affisch, inskrift eller därmed jämförlig anordning
10. - landstiga på ön Skjortpiltten under tiden 15.4 - 15.7.

Ovannämnda föreskrifter skall inte utgöra hinder mot att tälta och att göra upp eld på anvisade platser inom de särskilt iordningställda lägerplatser som finns angivna på upplysningsskyltar och som är markerade i terrängen. .

D. Föreskrifter enligt 7 § naturvårdskungörelsen om vård och förvaltning

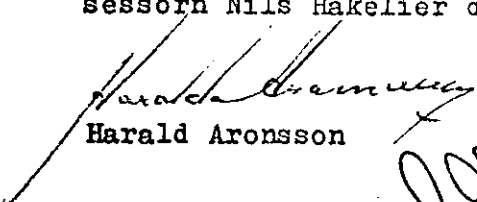
1. Reservatet skall förvaltas av skogsvårdsstyrelsen i samråd med en särskilt utsedd arbetsgrupp i vilken skall ingå representanter för markägarna, Askersunds kommun och länsstyrelsen.
2. I samråd med arbetsgruppen skall skogsvårdsstyrelsen utse tillsynsman för reservatet.
3. I samråd med arbetsgruppen skall skogsvårdsstyrelsen upprätta skötselplan, vilken efter hörande av statens naturvårdsverk och fastställande av länsstyrelsen skall ligga till grund för området skötsel.

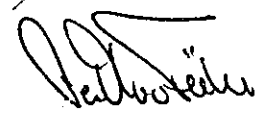
4. Vid upprättande av skötselplan skall följande allmänna synpunkter beaktas.

- a. Vid skogsavverkning och andra åtgärder för skogsbruket skall skäliga hänsyn tagas till naturvårdsintressena. Skogsavverkning inom områden som ligger närmare stranden än ca 100 m skall endast äga rum genom ändamålsenlig gallring. Flertalet mindre öar bör av skogsekonomiska skäl helt kunna undantagas från skogliga åtgärder.
- b. För att erbjuda möjligheter till övernattning och lägerliv inom reservatet utan onödig förslitning av öarnas vegetation skall på några öar med goda landstignings- och badmöjligheter anordnas lägerplatser med bl. a. bryggor, sopkärl, toaletter och eldstäder.

Besvärshänvisning (Kungl Maj:t - jordbruksdep) enligt bilaga.

Vid den slutliga handläggningen av detta ärende, i vilket landshövdingen beslutat och byrådirektören Per Olov Föhr varit föredragande, har även länsrådet Ove Sundelius, naturvårdsdirektören Ingvar Hallberg, överlantmätaren Sverker Jaensson, länsarkitekten Bennert Johnsson och förste länsassessorn Nils Hakelien deltagit.


Harald Aronsson


Per Olov Föhr

LÄNSSTYRELSEN
Örebro län
Planeringsavdelningen
Naturvårdsenheten

BESVÄRSHÄNVISNING

Den som vill överklaga länsstyrelsens beslut skall göra det skriftligen genom besvär hos Kungl Maj:t.

Besvärshandling skall ha kommit in till jordbruksdepartementet inom tre veckor från den dag då klaganden fått del av beslutet.

I besvärshandlingen skall anges länsstyrelsens beslut. Vidare bör anges vad som yrkas och de omständigheter som åberopas till stöd för yrkandet.

Klaganden bör i besvärshandlingen uppge namn, yrke, postadress och telefonnummer.

Insänds besvärshandlingen med posten skall det ske med betalt brev adresserat till: Jordbruksdepartementet, Pack, 103 20 STOCKHOLM 16.

Utsändningslista - utvidgning av naturreservatet Norra
Vätterns skärgård

Aktiebolaget Plåtmanufaktur, Hammars glasbruk
Skräddarsällskapet
Uppsala Universitet, skogsförvaltningen

Statens naturvårdsverk
Statens planverk

Skogsvårdsstyrelsen i Örebro län
Överlantmätarnyndigheten i Örebro län
Örebro läns landsting

Hallsbergs lantmäteridistrikt
Hallsbergs polisdistrikt

Askersunds kommun, kommunstyrelsen
Askersunds kommun, byggnadsnämnden
Askersunds kommun, hälsovårdsnämnden

Svenska naturskyddsföreningen
Örebro läns naturvårdsförbund
Södra närkes biologiska förening
Örebro läns botaniska sällskap
Norra Vätterbygdens hembygdsförening
Örebro läns turisttrafikförbund
Länsstyrelsen i Skaraborgs län
Länsstyrelsen i Östergötlands län
Länsstyrelsen i Jönköpings län
Stiftelsen för fritidsområden i Örebro län
Första barnkoloniförening
Fil kand Thomas Öberg

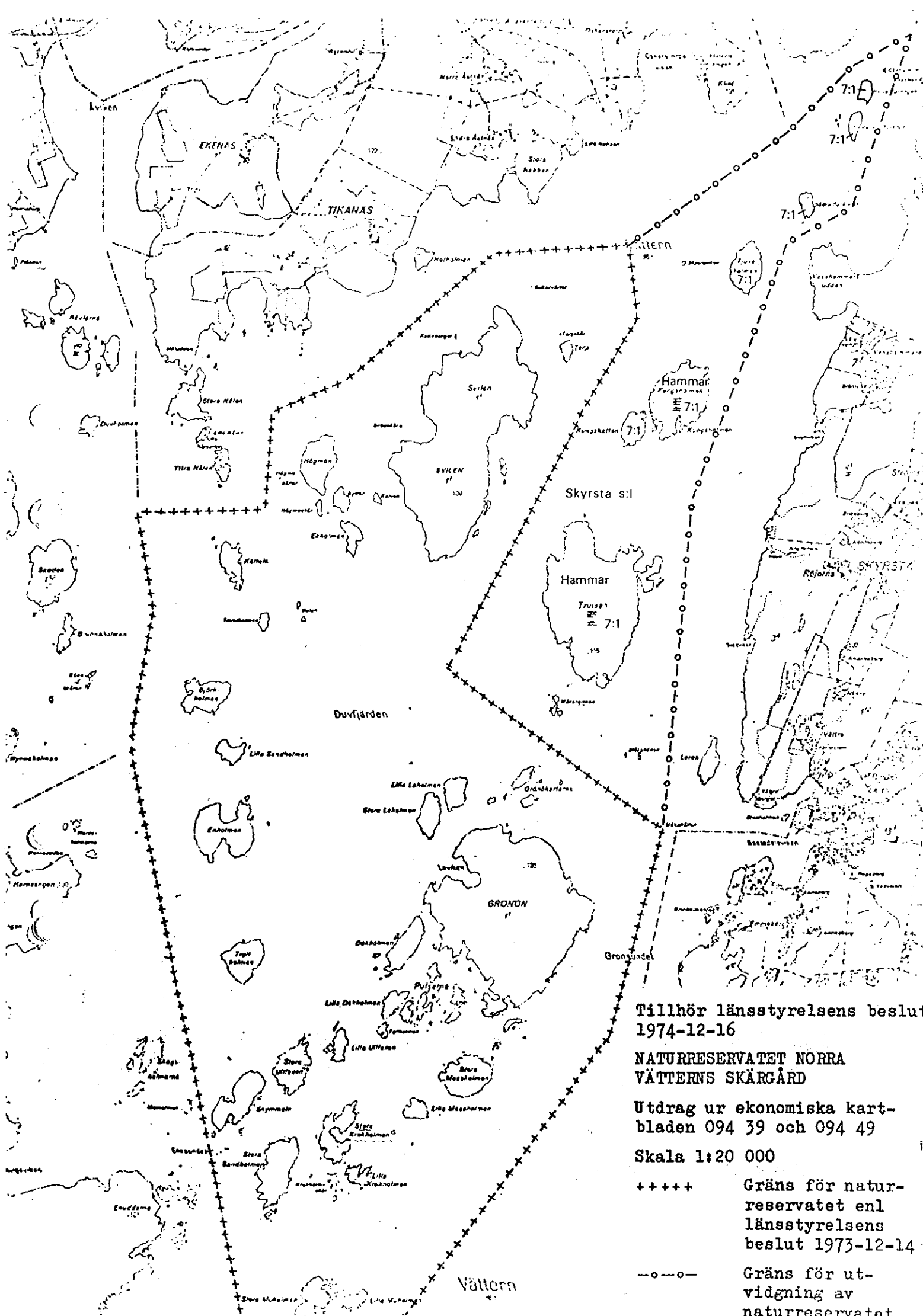
Nerikes Allehanda
Örebro Kuriren
Länsposten
Sveriges Radio, Örebro

Länskungörelserna
Kungörelse i NA+ÖK+LP

Inom länsstyrelsen
Planenheten
Lantmäterienheten
Juridiska enheten
Länspolischefen

Med särskild skrivelse

Rolf Larsson
John Mitell
Bertha Bernström
Arne Larsson



Tillhör länsstyrelsens beslut
1974-12-16

NATURRESERVATET NORRA
VÄTTERN SKÄRGÅRD

Utdrag ur ekonomiska kart-
bladen 094 39 och 094 49

Skala 1:20 000

+++++ Gräns för natur-
reservatet enl
länsstyrelsens
beslut 1973-12-14

---o--- Gräns för ut-
vidgning av
naturreservatet

LANTMATERIET
Överlantmätarmyndigheten
Örebro län

FASTIGHETSFÖRTECKNING

Nr 29

1974-03-29

AD 32

Fastighetsförteckning för visst område av sjön Vättern enligt avgränsning på bilagd karta, beläget inom trakterna Skyrsta och Hammar, Hammars jordregistersocken, Askersunds kommun.

Fastigheter och samfälligheter

Beteckning på kartbilaga	Fastighetsägare, adress	Anm
Hammar 7:1	AB Plåtmanufaktur Djäcknegatan 16, Fack 211 35 Malmö	
Skyrsta 3:4	John S Mitell Skyrsta 690 43 Hammar	
	Karlsson Oskar Leonard Skyrsta, Amalienborg 690 43 Hammar	Enl fastig- hetstaxerings- längden
Skyrsta 3:11	Farsta barnkoloniförening Maratonvägen 41, (Sten Svensson) 122 40 Enskede	
Skyrsta 3:18	Kember Sten Oskar Bertil Storgatan 22 696 00 Askersund	
Skyrsta 4:1	Larsson, Bror, Alida, Rolf Thomas, Mats och Mikael Hammars gård 690 43 Hammar	
Skyrsta 4:5	Hammervik Lennart Fack 12 690 43 Hammar	1/2 av fast
	Jacobsson Torgny Postlåda 8137 905 90 Umeå	1/2 av fast
Skyrsta 4:25	Broberg Åke Ugglegatan 7 696 00 Askersund	
Skyrsta 4:26	se Hammar 7:1 (ovan), vilande lagfart för Bo Jönsson, 690 43 Hammar	
Skyrsta 7:1	Örebro läns Landsting Drottninggatan 38 702 22 Örebro	

Beteckning på kartbilaga	Deläggande fastigheter	Fastighetsägare	Anm
Skyrsta s:1 (=samfällt vatten och grund enligt laga skifte 1843 inom Skyrsta by)	Skyrsta 1:12 " 3:4 " 3:7	se Skyrsta 3:11 (ovan) " " 3:4 " Bernström, Adolf Bertil och Berta Dorotea Karlsson Skyrsta, Box 62 690 43 Hammar	
	" 3:10 " 3:11 " 4:1 " 7:1 " 10:1	se Skyrsta 3:4 (ovan) " " 3:11 " " " 4:1 " " " 7:1 " Larsson, Arne Filip Box 70, Skyrsta 690 43 Hammar	
		Malmberg, Jean Ferdinand Torsgatan 36, 113 37 Stockholm	Enligt fast tax längden

Skyrsta fs:2 (=Skyrsta s:1 (ovan)
(=samfällt fiske enligt laga skifte 1843 inom Skyrsta by)

Servitut och andra särskilda rättigheter

Beteckning på kartbilaga Ägare, rättsinnehavare m m

Hammar 7:1 (Sarna) Avverkningsrätt.

Enligt ett 1971-12-31 upprättat köpekontrakt, § 13, angående Skyrsta 4:1 m fl, säljare AB Plåtmanufaktur, köpare Rolf Larsson m fl har ägaren av 7:1 "medgivit under köparens livstid avverkningsrätten på det undantagna fritidsområdet vid Grönebacke med tillhörande ögrupp i den utsträckning säljaren och länsstyrelsen eller annan myndighet medger sådan". Rättsinnehavare se ägare av Skyrsta 4:1 ovan.
Fiskerätt.

Skyrsta fs:2

Enligt ett 1971-12-31 upprättat köpekontrakt, § 11, anges "Köparen är underrättad om att fisket å Skyrsta 4:1 är samfällt och utan kostnad upplåtet till Hammars Fiskevårdsförening", c/o Lennart Hammervik se Skyrsta 4:5.

Strandzon enligt karta

Servitut angående bad- och båtplats m m som avser zonen närmast fastlandets strand, redovisas endast på kartan. (Torde sakna betydelse i ärendet).

Anmärkning till ovanstående förteckning:

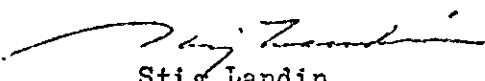
Vid år 1843 slutfört laga skifte på 2 hemman Skyrsta nr 1-3 sas bl a "Fisket i Kringliggande Vatten äfven som de i Sjön Vättern varande till skifteslaget hörande Holmar begagnas för Samfällt behof och blifwer gemensamt samt odeladt" (§ 21 förrättningsprotokollet akt 97, Hammars socken). I ägobeskrivningen redovisas bl a de tio största öarna (med areal) såsom samfällid mark, i delningsbeskrivningen redovisas motsvarande areal som samfällid i sammandraget. Skriftlig överenskommelse (förening) saknas. Fiskerätten och öarna i Vättern var således gemensamma inom Skyrsta by.

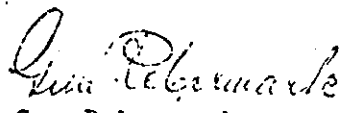
Vatten och grund har så vitt bekant inte direkt berörts vid lantmåteriförrättning förrän vid en år 1964 fastställd avstyckning från Skyrsta 3:4 (Skyrsta 3:18 erhöll därvid vattenområde i Vättern utanför dess strand).

Där gräns ej kan utmärkas med hjälp av handlingar och kartor, gränsmärken m m hör till varje fastighet, den del av vattenområde som är närmast fastighetens strand (1 kap 5 § JB). Med fastighet jämfälles samfällid mark.

Med hänsyn till ovanstående synes med strandfastigheterna och de samfällida öarna (skiftade 1930, se nedan) följa vatten och grund enligt i princip streckad gräns på kartbilagan. Huruvida någon av öarna ej "drar" vatten och grund med hänsyn till dess litenhet kan avgöras endast genom rättslig prövning.

Genom ett år 1930 fastställt laga skifte på vissa samfälligheter inom Skyrsta bl a öarna i Vättern, har dessa kommit att tillfalla enskilda fastigheter. Vattenområdet torde däremot fortfarande vara samfällt för Skyrsta, varvid även bör ingå smärre vid skiftet ej redovisade småöar och skär (Måkahällen, Måkaholmen och Skörtpliten).


Stig Landin
länslantmätare


Gun Rebermark
assistent